

Toetsbeleid

December 2016

Bij De Rede staat de lerende mens centraal. Leerlingen kunnen hun talenten ontwikkelen en worden in hun kracht gezet. Hierbij hebben we nadrukkelijk oog voor verschillen en maatwerk. Om aan te kunnen sluiten bij de leerbehoeften van de leerling is het van belang dat we zicht hebben op het niveau en de ontwikkeling van de leerling. Een vereiste om dit inzicht te verkrijgen is kwalitatief hoogwaardige toetsing. Kwaliteit van toetsing zit niet alleen in het gebruik van kwalitatief goede toetsen, maar ook in een heldere visie op toetsing en duidelijke afspraken op het gebied van toetsing die schoolbreed gedragen worden. De visie, kaders en afspraken op gebied van toetsing die op De Rede zijn afgesproken zijn in dit toetsbeleid beschreven.

1. Uitgangspunten van toetsing op De Rede

- Toetsing op De Rede wordt ingezet voor zowel summatieve als formatieve doeleinden.
Summatieve toetsing: de toets wordt ingezet om te bepalen of de leerling de doelstellingen heeft bereikt en door kan gaan naar de volgende leerstofeenheid of naar het volgende niveau of leerjaar.
Formatieve toetsing: de toets wordt ingezet om gericht feedback te geven om het leerproces van de leerling te stimuleren.
- Toetsing op De Rede wordt **doelgericht** ingezet; de docent is zich altijd bewust van het doel van een toets.
- Het onderwijs en de begeleiding op De Rede sluit aan bij de leerbehoeften van iedere leerling. Ook op het gebied van toetsing wordt waar mogelijk maatwerk geboden door verschillende vormen en momenten van toetsing in te zetten.
- Toetsing levert zinvolle informatie op, zowel op micro-, meso- als macroniveau.
Microniveau: toetsresultaten geven inzicht in de ontwikkeling van de leerling, wat zinvolle feedback oplevert voor de leerling, docent en ouders.
Mesoniveau: toetsresultaten geven de docent inzicht in de kwaliteit van zijn onderwijs en leveren feedback over het onderwijsaanbod.
Macroniveau: toetsresultaten worden gebruikt voor evaluatie van het onderwijs en leveren daarmee input voor verantwoordingsdocumenten en verbeterplannen.
- Het toetsproces op De Rede verloopt volgens de **PDCA-cyclus**. Naast het plannen (**P**lan) en uitvoeren (**D**o) van toetsing is het tevens van belang wat er na de toets met de toetsresultaten wordt gedaan (**C**heck & **A**ct). Het doorlopen van de PDCA-cyclus is van belang op micro-, meso- en macroniveau.
PDCA-cyclus op microniveau: wordt toetsing door de docent met een gericht doel ingezet? Wordt op basis van de toetsresultaten gericht feedback gegeven aan de leerling om het leerproces waar nodig bij te sturen? Gebruikt de docent toetsresultaten om te bepalen welke leerlingen extra ondersteuning behoeven?
PDCA-cyclus op mesoniveau: analyseert de docent zijn toetsen en past hij op basis hiervan zijn onderwijsaanbod en/of toetsen aan?
PDCA-cyclus op macroniveau: speelt toetsing een rol bij de verantwoording en verbetering van de kwaliteit van het onderwijs?

Op basis van deze uitgangspunten is het toetsbeleid verder uitgewerkt.

2. Toetsvorm

Er wordt voor schriftelijke toetsen onderscheid gemaakt tussen twee toetssoorten: een 'proefwerk' en een 'schriftelijke overhoring' (hierna afgekort als SO). Een SO heeft vaak een voorbereidende (formatieve) functie ten aanzien van een proefwerk. In een proefwerk worden over het algemeen grotere leerstofeenheden of onderdelen in samenhang getoetst (veelal summatieve functie). Praktische toetsvormen worden afgekort als PO.

In de examenklassen wordt onderscheid gemaakt tussen een 'schoolexamen' (hierna afgekort als SE) en een 'deel-SE'. Een SE telt mee in het eindexamencijfer. Een of meerdere deel-SE's vormen gezamenlijk één SE-cijfer.

Ongeacht de toetssoort worden in de onder- en bovenbouw, afhankelijk van het toetsdoel, de volgende toetsvormen gehanteerd:

Schriftelijke toets

De kennis van de leerling over een bepaald onderwerp wordt getoetst middels gesloten, meerkeuze of open vragen. De schriftelijke toets is een bruikbare toetsvorm voor het toetsen van theorie, maar is minder geschikt voor het meten van vaardigheden en houding.

Mondeling

Aan de leerling worden mondeling vragen gesteld, welke de leerling ook mondeling beantwoordt. Een zinvolle toetsvorm voor het meten van kennis en mondelinge taalvaardigheid in de moderne vreemde talen.

Kijk- en luistertoetsen

De leerling kijkt of luistert naar een of meerdere fragmenten en beantwoordt hier schriftelijk vragen over. Deze toetsvorm wordt ingezet bij het meten van kijk- en luistervaardigheid in de moderne vreemde talen.

Praktische opdracht

De leerling maakt, zelfstandig of in groepsverband, een eindproduct in de vorm van bijvoorbeeld een poster, verslag, werkstuk of object. Het eindproduct en het proces ernaartoe staan centraal. Reflectie en feedback zijn essentieel voor het maximale leereffect. Een praktische opdracht is een geschikte toetsvorm voor het meten van kennis en vaardigheden. In het vmbo worden de praktische opdrachten gelinkt aan de beroepspraktijk.

Presentatie/spreekbeurt

De leerling presenteert, zelfstandig of in groepsverband, informatie over een onderwerp of de uitkomsten van een praktische opdracht. Een presentatie of spreekbeurt is een geschikte toetsvorm voor het geïntegreerd toetsen van kennis, vaardigheden en houding.

Praktijkstage (vmbo basis/kader)

In de stage maakt de leerling kennis met de beroepspraktijk en doet hij werkervaring op. Aan het einde van de stageperiode wordt beoordeeld hoe de leerling zich op het gebied van de beoogde kennis en vaardigheden heeft ontwikkeld.

Methodeonafhankelijke toetsen

Om nog beter zicht te krijgen op de onderwijsbehoeften van de leerling worden de toetsen van het online toetssysteem TOA ingezet. Deze methodeonafhankelijke toetsen geven inzicht in de ontwikkeling van de leerlingen op het gebied van de referentiesniveaus en het Europees referentiekader. Tevens laat de toetsuitslag zien

hoe deze ontwikkeling zich verhoudt tot die van andere leerlingen in Nederland. Op dit moment worden de toetsen voor Nederlands, Lezen en Rekenen in de TOA afgenomen. Deze toetsen worden op dit moment ingezet voor de leerlingen van het vmbo, maar de komende jaren wordt dit uitgebreid naar havo en vwo.

3. Momenten van toetsen

Toetsweken

Zoals in de uitgangspunten beschreven wordt een toets bewust ingezet voor een formatief of summatief doeleinde. Formatieve toetsen vinden veelal aan de start en/of tijdens het werken aan de leerdoelen plaats (procesmeting). De ervaring leert dat leerdoelen veelal aan het einde van een periode worden afgesloten met een summatieve toets (eindmeting). Om deze relatief grote hoeveelheid toetsen aan het einde van de periode tegelijk te kunnen organiseren, vindt er aan het einde van iedere periode een toetsweek plaats (uitgezonderd de brugklas en de examenklassen). In deze toetsweek mag ieder vak waar gewenst een toets inplannen. De toetsweek is tevens het uitgelezen moment voor een vak om praktische toetsvormen (bijv. practica of presentaties) te plannen. De organisatie van toetsweken wordt aan het einde van schooljaar 2016-2017 geëvalueerd.

Weging & toetsplanning

De weging van de toets wordt bepaald op basis van complexiteit en relevantie van de toetsinhoud t.a.v. het gehele curriculum en het doel van de toets (formatief of summatief). Bij toetsen die formatief worden ingezet, is de feedback belangrijker dan de beoordeling. Toetsen met een formatief doel, tellen daarom niet of minder vaak mee dan de daaropvolgende toets met summatief doel. Voor alle toetsen geldt een maximale weging van 3x.

Het moment, de inhoud en weging van iedere toets wordt aangegeven in het toetsprogramma, en verantwoord in het vakwerkplan.

De inhoud en weging van ieder SE en deel-SE wordt aangegeven in het Programma van Toetsing en Afsluiting (hierna afgekort als PTA), en verantwoord in het vakwerkplan.

Formeel en informeel toetsen

Met name binnen praktische en creatieve vakken wordt een bewust verschil gemaakt tussen formeel en informeel formatief toetsen. Tijdens lessen waarin de leerlingen aan de leerdoelen werken, wordt op verschillende momenten de voortgang van de leerling in beeld gebracht, en feedback gegeven en gedifferentieerd. Dit kan op formeel geplande momenten plaatsvinden, waarna de leerling vaak een cijfer ontvangt. Maar dit gebeurt vaker op informele momenten middels evaluatiewerkvormen (zelf- of peerevaluatie, rubrics, gesprekken met de leerling), waar in plaats van een cijfer enkel feedback aan gekoppeld is.

Planning methodeonafhankelijke toetsen

De momenten waarop de methodeonafhankelijke toetsen van de TOA worden afgenomen staan beschreven in een speciaal daarvoor met Bureau ICE opgesteld toetsplan. Dit toetsplan is op dit moment nog in ontwikkeling.

4. Hoeveelheid toetsen

Het doel van de toets is bepalend voor het moment waarop de toets plaatsvindt en in navolging daarvan het aantal formele toetsen per vak periode. Ieder vak

verantwoordt de momenten van toetsen en de hoeveelheid toetsen in het vakwerkplan.

Vmbo basis en kader

Zowel in de onder- als de bovenbouw wordt het minimaal aantal toetsen per periode bepaald door het aantal lessen per week plus 1. De docent is vrij te bepalen of dit SO's of proefwerken zijn. Daarnaast mag de docent per periode meerdere kleine toetsen geven, waarvan het gemiddelde één verzamelcijfer vormt dat als SO meeweegt in het eindcijfer. Het maximum aantal toetsen wordt op termijn per vaksectie bepaald en ter goedkeuring voorgelegd aan de afdelingsleider. Binnen deze leerweg worden in totaal meer toetsen gegeven dan in de hogere leerwegen, omdat de leerlingen in deze leerweg meer gebaat zijn bij het leren van meerdere kleine leerstofeenheden dan enkele grote leerstofeenheden.

Vmbo theoretische leerweg

Onderbouw

In de onderbouw krijgen de leerlingen van ieder vak per periode twee proefwerken, waarvan één proefwerk plaatsvindt in de toetsweek. Bovendien worden er per vak minimaal 2 en maximaal 4 SO's gegeven. Daarnaast mag de docent per periode meerdere kleine toetsen geven, waarvan het gemiddelde één verzamelcijfer vormt dat als SO meeweegt in het eindcijfer.

Bovenbouw

Het minimale aantal toetsen per vak per periode wordt bepaald door het aantal lessen per week plus 1. Het maximale aantal toetsen verschilt per leerjaar. In leerjaar 3 geldt een maximum van 6 toetsen en in leerjaar 4 geldt een maximum van 8 toetsen per periode (ongeacht SE of deel-SE).

Havo en vwo

Onderbouw

In de onderbouw krijgen de leerlingen van ieder vak per periode twee proefwerken, waarvan één proefwerk plaatsvindt in de toetsweek. Bovendien worden er per vak minimaal 2 en maximaal 4 SO's gegeven. Daarnaast geldt voor dit niveau dat de docent per periode meerdere kleine toetsen mag geven, waarvan het gemiddelde één verzamelcijfer vormt dat als SO meeweegt in het periodecijfer.

Bovenbouw

In de bovenbouw geldt per periode een maximum van 3 SE's en 2 deel-SE's per vak, waarvan één SE plaatsvindt in de toetsweek. Er is geen minimum vastgesteld.

5. Toetsafname, beoordeling, toetsanalyse en herkansing

Communicatie over toetsen

Proefwerk: de planning van een proefwerk dient minimaal 7 dagen voor de afname naar de leerlingen te worden gecommuniceerd.

SO: de planning van een SO dient minimaal 2 dagen voor de afname naar de leerlingen te worden gecommuniceerd.

Toetsen die vallen onder het verzamelcijfer: de planning van deze toetsen hoeft niet vooraf naar de leerlingen te worden gecommuniceerd.

Schoolbreed is de afspraak dat direct na een fuif of vakantie (ook van een week of langer) wel een toets mag worden gepland, omdat de leerling ruim van te voren op de hoogte wordt gebracht van de toetsplanning en zich op tijd kan voorbereiden.

Toetsafname

De toets wordt afgenomen door de betreffende docent. In de toetsweek kan het voorkomen dat de toets wordt afgenomen door een andere docent (surveillant). De docent zorgt ervoor dat de surveillant alle benodigde informatie heeft, zoals toetsduur en toegestane hulpmiddelen (waar mogelijk staat dit op het voorblad van de toets).

Wanneer een toets buiten de toetsweek wordt afgenomen, maar de docent blijft onverwachts afwezig, dan wordt de toetsafname automatisch verplaatst naar de eerstvolgende les dat de docent weer aanwezig is.

Wanneer een leerling bij een toetsafname afwezig is en is afgemeld volgens de regels, dan spreekt de leerling in de eerstvolgende les dat hij/zij aanwezig is met de docent af op welke moment de toets wordt ingehaald.

Beoordeling

De docent beoordeelt de toets met het vooraf opgestelde correctiemodel of beoordelingsmodel. De docent heeft een nakijktermijn van 10 werkdagen.

Toetanalyse

De toets wordt na afname door de docent op toets-, klas- en leerlingniveau geanalyseerd.

Op *toetsniveau* bekijkt de docent of er toetsvragen of opdrachten zijn waar een groot deel van de klas op uitvalt en of dit veroorzaakt wordt door een toetsvraag of opdrachtbeschrijving die toetstechnisch van onvoldoende kwaliteit is. Wanneer dit het geval is wordt de toetsvraag voor de nabespreking uit de toets gehaald of wordt de beoordeling aangepast. Daarnaast bestudeert de docent of de moeilijkheid van de toets op het juiste niveau was, of de leerlingen voldoende tijd hadden voor de toets en of de toets voldoende onderscheid maakt tussen leerlingen die wel en niet goed geleerd hebben.

Op *klasniveau* bestudeert de docent of er onderwerpen of onderdelen zijn waar de hele klas op uitvalt. Dit geeft informatie over waar in het onderwijs nog extra aandacht aan dient te worden besteed.

Voor een beschrijving van de analyse op *leerlingniveau* wordt verwezen naar onderstaande paragraaf over het nabespreken van de toets.

Feedback

De toets wordt nabesproken in de eerstvolgende les dat de docent de toets heeft nagekeken. De mate en vorm van feedback is afhankelijk van het doel van de toets. Een summatieve toets vindt plaats aan het einde van het leerproces van de leerling. De leerling ontvangt dan vaak enkel een beoordeling als feedback, veelal in de vorm van een cijfer, waarmee het betreffende leerstofonderdeel al dan niet wordt afgesloten.

Bij een formatieve toets heeft feedback een meer prominente rol. Zinnige feedback maakt inzichtelijk waar de leerling naartoe moet (*feed up*), waar de leerling zich bevindt in het leerproces (*feedback*) en welke acties ondernomen kunnen worden om het leerproces gericht bij of aan te sturen (*feed forward*). Er wordt dan gekeken naar het verhaal achter het cijfer: welke onderwerpen of onderdelen beheerste de leerling wel, en welke niet? Hoe scoort de leerling op het niveau van reproductie, toepassing en inzicht?

De leerling heeft altijd recht om een toets individueel met een docent na te bespreken.

Herkansingen

Vmbo basis en kader

Voor deze niveaus geldt dat door de docent op basis van de situatie wordt bepaald of een herkansing mogelijk is en wordt toegewezen aan de leerling.

Het uiteindelijke cijfer wordt gevormd door het gemiddelde van het cijfer behaald met de eerst afname van de toets en het cijfer behaald met de herkansing.

Vmbo theoretische leerweg

Onderbouw

De leerling mag een proefwerk of SO aan het einde van het schooljaar enkel herkansen wanneer hij/zij in de bespreekmarge (zie hoofdstuk 8: overgang en determinatie) zit en het herkansen van een bepaalde toets hem/haar kan helpen uit de bespreekmarge te komen.

Bovenbouw

In het PTA staat bij ieder SE aangegeven of deze herkansbaar is of niet.

Havo en vwo

Onderbouw

De leerling mag een proefwerk of SO aan het einde van het schooljaar enkel herkansen wanneer hij/zij in de bespreekmarge (zie hoofdstuk 8: overgang en determinatie) zit en het herkansen van een bepaalde toets hem/haar kan helpen uit de bespreekmarge te komen.

Bovenbouw

In het PTA staat bij ieder SE aangegeven of deze herkansbaar is of niet. Van de herkansbare SE's mogen er per leerjaar maximaal 2 SE's worden herkanst.

Aanvullende specifieke regels en afspraken over herkansing van de SE's staan beschreven in het examenreglement.

Onregelmatigheden

Wanneer sprake is van een onregelmatigheid (fraude, te laat inleveren, zich niet houden aan de regels tijdens de toetsafname), krijgt de leerling géén cijfer, maar een aantekening.

Specifieke regels en afspraken over onregelmatigheden bij de SE's staan beschreven in het examenreglement.

Dyslexie

In het dyslexieprotocol staat beschreven welke aanpassingen aan en/of hulpmiddelen bij toetsen toegestaan zijn bij leerlingen met dyslexie.

Cijferregistratie

De toetsresultaten worden uiterlijk twee lesweken na afname vermeld in Magister, onder vermelding van de afname datum en het onderwerp van de toets.

Toetsen bewaren

De feedback (zoals beschreven onder 'nabespreking') mag de docent aan de leerling mee naar huis nemen, maar hij/zij is hier niet verplicht toe. De toets (toetsblad en antwoordblad) mag niet mee naar huis worden gegeven, om fraude te voorkomen.

Toetsen en antwoorden van leerlingen worden door de docent één schooljaar bewaard. In de gehele examenperiode worden de SE's bewaard in het examendossier van de leerling.

6. Kwaliteitseisen

Onderstaande kwaliteitseisen zijn van toepassing op alle leerwegen en leerjaren.

Kwaliteitseisen PTA

Het PTA bestaat uit de volgende onderdelen:

- periode waarin het SE wordt afgenomen;
- onderdelen van het SE (exameneenheid)*;
- inhoud van het SE (onderwijsprogramma);
- duur van het SE;
- toetsvorm van het SE;
- herkansbaarheid van het SE;
- weging van het SE.

*In de syllabus van ieder vak staat beschreven welke onderdelen in het SE moeten mogen worden getoetst.

Kwaliteitseisen TPO

Het toetsprogramma van de onderbouw (hierna afgekort als TPO) dient de volgende onderdelen te bevatten:

- periode waarin het proefwerk wordt afgenomen;
- inhoud van het proefwerk (onderwijsprogramma);
- koppeling toetsinhoud en kerndoelen/tussendoelen;
- duur van het proefwerk;
- toetsvorm van het proefwerk;
- herkansbaarheid van het proefwerk;
- weging van het proefwerk.

Er wordt gewerkt met een vast format voor het PTA en TPO (bijlage 2).

Kwaliteitseisen proefwerken en SE's

De toetsen zijn valide, betrouwbaar en bruikbaar.

- *Valide*: de toets meet precies de onderliggende kennis/vaardigheid zoals beoogd.
- *Betrouwbaar*: de toets geeft bij herhaaldelijke afname een gelijke en te verantwoorden uitkomst.
- *Bruikbaar*: de toets is transparant en uitvoerbaar.

Om de validiteit en betrouwbaarheid van de toets te waarborgen dienen de toetsvragen aan de volgende eisen te voldoen:

- *Specificiteit*: de vraag is zo gesteld dat alleen leerlingen die de leerstof voldoende beheersen de vraag juist kunnen beantwoorden en dat de vraag niet met behulp van andere dan de beoogde kennis kan worden beantwoord.
- *Discriminatie*: de vraag maakt onderscheid tussen vaardige en minder vaardige leerlingen. De vraag moet daarvoor de juiste moeilijkheidsgraad hebben.
- *Objectiviteit*: er wordt gevraagd naar een feit of een geleerd principe. Het juiste antwoord mag dus geen mening zijn, tenzij het doel van de vraag is om de eigen mening te geven of te onderbouwen
- *Eenduidigheid*: iedere leerling interpreteert de vraag op dezelfde manier. Dit betekent dat de vraag nauwkeurig en concreet is geformuleerd en voldoende

informatie bevat over de inhoud en vorm van het gewenste antwoord (bijvoorbeeld het aantal te noemen argumenten of het aantal woorden dat een leerling mag gebruiken).

- *Onafhankelijkheid*: de vraag kan zonder informatie uit andere vragen beantwoord worden. Daarnaast mogen antwoordalternatieven bij meerkeuzevragen elkaar inhoudelijk niet overlappen.
- *Taalkundige correctheid*: bij het beantwoorden van de vraag mag het taalniveau van de leerling zo min mogelijk van invloed zijn. Het is daarom belangrijk om toetsvragen kort, helder en eenvoudig te formuleren.

Toetsmatrijs

Om de validiteit van de toets verder te waarborgen wordt voor constructie van ieder SE en proefwerk door de docent een toetsmatrijs gemaakt. Een toetsmatrijs is een schematisch overzicht waarin de inhoud van de te toetsen leerstof wordt afgezet tegen het vraagniveau. Het is de blauwdruk van de toets en vormt een hulpmiddel bij het ontwikkelen van parallelle toetsversies.

Een format, voorbeeld en instructie voor de toetsmatrijs is toegevoegd in bijlage 3.

Correctiemodel

Om de betrouwbaarheid van de toets verder te waarborgen is het van belang dat het beoordelingsmodel de volgende elementen bevat:

- *Antwoordmodel*: neem in het antwoordmodel per vraag een nauwkeurige beschrijving op het van het goede antwoord.
- *Scoringsvoorschrift*: beschrijf het maximaal aantal te behalen punten per vraag. Geef tevens duidelijk aan wanneer en hoeveel punten er voor delen van het antwoord te behalen zijn.
- *Beoordelaarsinstructie*: de beoordelaarsinstructie bevat algemene afspraken over de wijze van beoordeling.

Kwaliteitseisen praktische opdrachten

Opdrachtbeschrijving

Om de kwaliteit van de praktische opdracht te waarborgen is het van belang dat deze aan de volgende eisen voldoet:

- Informatie over inhoud, afname en beoordeling
- Kort en bondig
- Specifiek, eenduidig en taalkundig correct.

Beoordelingsmodel

Om de betrouwbaarheid van de praktische opdracht te waarborgen is het van belang dat het beoordelingsmodel aan de volgende eisen voldoet:

- *Beoordelingscriteria*: beschrijving van observeerbaar gedrag/resultaat, wat direct te beoordelen is en een norm bevat.
 - Specifiek
 - Meetbaar
 - Enkelvoudig
 - Actief geformuleerd
 - Taalkundig correct
- *Normering*: Bepaal de gewichting per criterium en werk een rubric uit.
- *Beslismodel*: Geef de cesuur en cijferbepaling aan.

7. Taxonomie

De schriftelijke proefwerken en SE's zijn onderlegd met een taxonomie. Een taxonomie is een methode om de cognitieve niveaus in de toets te onderscheiden. Het doel van de taxonomie is tweeledig. Ten eerste draagt het bij aan de validiteit van de toets: meet de toets het juiste niveau, passend bij het onderwijstype en leerjaar van de leerlingen? Ten tweede dient de taxonomie als middel om gericht feedback te kunnen geven aan de leerling: maakt de leerling vooral fouten bij reproductievragen, of juist op het niveau van toepassen of inzicht?

De verhouding cognitieve niveaus in de toets wordt verantwoord in de toetsmatrijs. Ieder vak kiest een taxonomie-indeling die het beste past bij het vak, voorbeelden zijn BKT (Begrijpen, Kennis, Toepassen) of RTTI (Reproductie, Toepassen 1 en 2, Inzicht).

8. Overgang en determinatie

Determinatie

Determinatie is het proces waarin gekeken wordt naar de prestaties, eigenschappen en mogelijkheden van iedere leerling om te kunnen bepalen op welk niveau de leerling het beste op zijn of haar plek is.

Het eerste leerjaar start de leerling in een dakpanklas. Aan het einde van het eerste leerjaar formuleren de docenten een weloverwogen advies over de leerweg waar de leerling in leerjaar 2 naar doorstroomt.

Vanaf leerjaar 2 bevinden leerlingen zich veelal in combinatieklassen, wat het mogelijk maakt om bepaalde vakken op een hoger of lager niveau te volgen.

Mocht in leerjaar 2 toch blijken dat de leerling niet op de juiste plek zit, dan is er de mogelijkheid om nog op of af- te stromen. Dit kan op de volgende momenten:

- Voor de kerstvakantie
- Aan het einde van het schooljaar

Overgang

Op basis van de bevorderingsnormen (beschreven in het document 'bevorderingsnormen 2014-2015') wordt bepaald of de leerling overgaat, doubleert, opstroomt, afstroomt of in de bespreekmarge valt.

Wanneer een leerling in de bespreekmarge valt, worden de volgende gegevens van de leerling bestudeerd:

- Resultaten op de methodeonafhankelijke toetsen (TOA). Deze resultaten brengen de ontwikkeling van de leerlingen ten opzichte van de referentieniveaus, het Europees referentiekader en ten opzichte van zichzelf in kaart, en laten zien hoe deze ontwikkeling zich verhoudt tot die van andere leerlingen in Nederland.
- Door de inzet van een taxonomie in de proefwerken en SE's is er naast toetscijfers ook inzicht in hoe de leerling de verschillende cognitieve niveaus beheerst. Informatie over de mate waarin de leerling reproductie, verwerking en inzicht van een vak beheerst levert zinvolle informatie op over het niveau waar de leerling het beste op zijn of haar plek zal zijn. Van iedere leerweg is duidelijk in welke mate de verschillende cognitieve niveaus in de leerweg van belang zijn.
- Informatie van de docenten over gedrag, motivatie, werkhouding en leeraanpak.

Deze gegevens worden besproken binnen het team en op basis daarvan wordt bepaald of de leerling overgaat, doubleert, opstroomt of afstroomt.

Op de helft van het schooljaar wordt op basis van deze gegevens al bekeken welke leerlingen gevaar lopen af te stromen of te doubleren. Naar aanleiding hiervan wordt vervolgens een plan opgesteld om de leerling het komende half jaar gericht te begeleiden om afstroom of doublure te voorkomen. Aan het einde van het schooljaar wordt het plan geëvalueerd en wordt bepaald op welk niveau de leerling het beste op zijn plaats is.

Instream havo 4 na behalen vmbo-t diploma

Het is mogelijk om na het behalen van het vmbo-t diploma in te stromen in leerjaar 4 van de havo. De criteria om hiervoor in aanmerking te komen zijn in bijlage 4 te vinden.

Instream vwo 5 na behalen havo diploma

Het is voor de leerling mogelijk om na het behalen van het havo-diploma in te stromen in leerjaar 5 van het vwo. De criteria om hiervoor in aanmerking te komen zijn in bijlage 5 te vinden.

9. Kwaliteitsborging

Het toetsproces op De Rede verloopt volgens de **PDCA-cyclus**. Naast het plannen (**P**lan) en uitvoeren (**D**o) van het toetsproces is het van belang te controleren (**C**heck) of de uitvoering succesvol en volgens de richtlijnen verloopt en actie te ondernemen (**A**ct) wanneer verbetering in het proces nodig is. Voorgaande hoofdstukken richten zich op de 'Plan'- en 'Do'-fase van toetsing. In dit afsluitende hoofdstuk worden de handelingen met betrekking tot de 'Check' en 'Act' fase beschreven.

Kwaliteitsborging PTA

Het PTA wordt ingevuld in een vast format (bijlage 2), zodat geborgd wordt dat alle verplichte onderdelen aanwezig zijn.

Het PTA dient dekkend te zijn voor de exameneenheden die volgens de syllabus moeten worden geëxamineerd. De gehele vaksectie is hier verantwoordelijk voor. De PTA's worden voor de zomervakantie aangeleverd bij de sectievoorzitter. De sectievoorzitter controleert op een vastgesteld moment of de PTA's volledig dekkend zijn en voldoen aan de richtlijnen, en koppelt dit terug aan de betreffende docenten. Waar nodig passen de docenten het PTA aan. De sectievoorzitter doet hiervan verslag aan de afdelingsdirecteur.

Het PTA dient uiterlijk 1 oktober definitief te zijn.

Kwaliteitsborging TPO

Het TPO wordt ingevuld in een vast format (bijlage 2), zodat geborgd wordt dat alle verplichte onderdelen aanwezig zijn.

Het TPO dient dekkend te zijn voor de kerndoelen waar in het onderbouw aan moet worden gewerkt. De hele vaksectie is hier verantwoordelijk voor. De sectievoorzitter controleert op een vastgesteld moment of de TPO's volledig dekkend zijn en voldoen aan de richtlijnen, en koppelt dit terug aan de betreffende docenten. Waar nodig passen de docenten het TPO aan. De sectievoorzitter doet hiervan verslag aan de afdelingsdirecteur.

Kwaliteitsborging proefwerken en SE

Door de inzet van de toetsmatrijs en de taxonomie wordt geborgd dat de proefwerken en SE's een doelgerichte en evenwichtige verdeling van leerstof en cognitieve niveaus over de toets vormen. Tevens is het een middel om de koppeling tussen de toets en exameneenheden inzichtelijk te maken. De sectievoorzitter controleert steekproefsgewijs of de toetsen aansluiten bij het PTA/TPO.

Na constructie van het proefwerk of SE (of aanpassing van de methodetoets) wordt de toets en het correctiemodel voorgelegd aan een collega (waar mogelijk van een parallelklas). De college controleert middels een checklist (wordt nader ontwikkeld) of de toets en het correctiemodel voldoen aan de gestelde kwaliteitseisen. Waar nodig wordt door de verantwoordelijke docent aanpassingen gedaan.